

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJENA OPĆOJ AUDIJENCIJI Srijeda, 5. veljača 2020. [\[Multimedia\]](#)

„Blago siromasima duhom“

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Pred nama je danas prvo od osam blaženstava iz Matejeva Evanđelja. Isus započinje obznanjivati svoj put koji vodi sreći paradoksalnim navještajem: „*Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko!*“ (5,3). To je iznenađujući put i čudan predmet blaženstva – siromaštvo.

Moramo se zapitati: što se ovdje misli pod izrazom „*siromasi*“? Da je Matej upotrijebio samo tu riječ tada bi značenje bilo jednostavno ekonomsko, to jest označavala bi ljude koji imaju malo ili nemaju uopće sredstava za uzdržavanje i trebaju pomoć drugih.

Ali Matejevo evanđelje, za razliku od Luke, govori o „*siromasima duhom*“. Što to znači? Duh je, prema Bibliji, dah života koji je Bog prenio na Adama; to je naša najintimnija dimenzija, recimo duhovna dimenzija, najintimnija, ona koja nas čini ljudskim osobama, duboka srž našega bića. Dakle, „*siromasi duhom*“ su oni koji jesu i osjećaju se siromašnima, prosjacima, u dubini svog bića. Isus ih proglašava blaženima, jer njima pripada nebesko kraljevstvo.

Koliko nam je puta rečeno suprotno! Moraš biti nešto u životu, moraš biti netko... Moraš postati poznat... Iz toga se rađaju usamljenost i nesretnost: ako moram biti „netko“ natječem se s drugima i živim u opsesivnoj brizi za svoj ego. Ako ne prihvatim da sam siromašan mrsko mi je sve što me podsjeća na moju krhkost. Jer me ta krhkost sprječava da postanem važna osoba, bogat ne samo novcem, već i slavom, bogat u svakom pogledu.

Svaki od nas, kad se suoči sa samim sobom, dobro zna da, ma koliko se trudio, uvijek ostaje u biti nepotpun i ranjiv. Ne postoji trik koji pokriva tu ranjivost. Svaki od nas je iznutra ranjiv. Mora samo vidjeti gdje. Ali kako se samo loše živi ako se odbacuje vlastite granice! Loše se živi. Ograničenost neće ispariti, ona je tu. Oholi ljudi ne traže pomoć, ne mogu tražiti pomoć, ne traže pomoć jer moraju dokazati da su samodostatni. I koliki samo od njih trebaju pomoć, ali ih oholost sprječava

da je traže. I koliko je teško priznati pogrešku i tražiti oprost! Kad hoću dati savjet mladencima koji me pitaju što im je činiti da im brak bude dobar ja im kažem: „Postoje tri čarobne riječi: molim, hvala, oprosti“. To su riječi koje dolaze iz siromaštva duha. Ne treba biti nametljiv, nego tražiti dopuštenje: „Slažeš li se da se to učini?“, tako postoji dijalog u obitelji, suprug i supruga razgovaraju. „Ti si to učinio za mene, hvala ti, baš mi je to trebalo.“ Zatim se uvijek čine pogreške, čovjek se poklizne: „Oprosti mi“. I obično, parovi, oni koji su nedavno sklopili brak, oni koji su ovdje i mnogi, kažu mi ovo: „Ovo treće je najteže“, ispričati se, tražiti oprost. Jer onaj tko je ohol to ne može. Ne može se ispričati: uvijek je u pravu. Nije siromašan duhom. Gospodin se, naprotiv, nikada ne umara opraštati; mi smo, nažalost, ti koji se umaramo tražiti oprost (usp. *Angelus*, 17. ožujka 2013.). Umor od traženja oprost: to je jedna ružna bolest!

Zašto je teško tražiti oprost? Jer ponižava našu licemjernu sliku. No, živjeti tako da se nastoji vlastite sakriti nedostatke je naporno i mučno. Isus Krist nam govori: biti siromašan prilika je za milost; i pokazuje nam izlaz iz tog napora. Dano nam je pravo biti siromasi duhom, jer to je put Božjega kraljevstva.

Ali moramo naglasiti jednu osnovnu stvar: ne trebamo se preobraziti da bismo postali siromasi duhom, ne smijemo učiniti nikakvu preobrazbu jer to već jesmo! Siromasi smo... ili još jasnije: duhom smo „puki siromasi“! Potrebiti smo svega. Svi smo siromašni duhom, mi smo prosjaci. To je ljudsko stanje.

Kraljevstvo Božje pripada siromasima duhom. Postoje oni koji imaju kraljevstva ovoga svijeta: imaju dobra i imaju udobnost. Ali to su kraljevstva kojima kad-tad dođe kraj. Moć ljudi, čak i najveća carstva, prolaze i nestaju. Mnogo puta vidimo u vijestima ili novinama kako je pao neki snažni, moćni vladar ili kako je pala vlada koja je jučer bila, a danas je više nema. Bogatstva ovoga svijeta su prolazna, a novac također. Stariji su nas učili da sudarij (rubac kojim se u starini brisao znoj sa čela, *nap. pr.*) nema džepova. To je istina. Nikad nisam vidio da iza pogrebne povorke ide kamion za selidbu: nitko ništa ne nosi sa sobom. Ta bogatstva ostaju ovdje.

Kraljevstvo Božje pripada siromasima duhom. Ima onih koji imaju kraljevstva ovoga svijeta, imaju dobra i imaju udobnost. Ali znamo kako završavaju. Kraljuje istinski onaj tko zna ljubiti istinsko dobro više od sebe. A to je moć Božja.

U čemu se Krist pokazao moćnim? Jer je znao učiniti ono što zemaljski kraljevi ne čine, a to je dati život za ljude. I to je prava moć. Moć bratstva, moć dobročinstva, moć ljubavi, moć poniznosti. To je učinio Krist.

U tome se sastoji istinska sloboda: tko ima tu moć poniznosti, služenja, bratstva taj je slobodan. U službi te slobode nalazi se siromaštvo koje se hvali u blaženstvima.

Jer postoji siromaštvo koje moramo prihvatiti, to je naše biće, i siromaštvo koje, naprotiv, moramo

tražiti, ono konkretno, siromaštvo od stvari ovoga svijeta, kako bismo bili slobodni i mogli ljubiti. Uvijek moramo tražiti slobodu srca, onu koje ima svoje korijene u siromaštvu nas samih.